

๗๕๗

๓.๓๑๕๗

พระพุทธรูปเสริมศาสตรา

คณะเจ้าภาพพิมพ์แจกเป็นบรรณาการ

ในการ

นำพระพุทธรูปไปประดิษฐาน ณ วัดหอก่อง

อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติ

พระพุทธรูปเสริมศาลา

—

คณะเจ้าภาพพิมพ์แจกเป็นบรรณการ

ในการ

นำพระพุทธรูปไปประดิษฐาน ณ วัดหอกลอง

อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดอุบลราชธานี

สุภาษิต

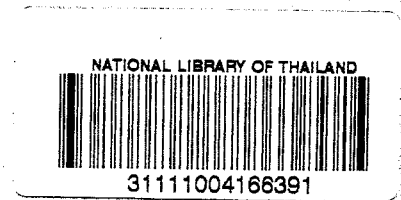
สร้างพระดีกว่าสร้างควมชั่วเสียหาย
สร้างเสพพระดีกว่าเสพสุรามา
คบหาพระดีกว่าคบคนชั่วพาลเกเร
ไหว้พระดีกว่าไหว้ภูตผีปีศาจ

เลขที่ 313

เลขที่ 294. 31218

ว 372

เลขทะเบียน

พระเสริมหาศัสกา

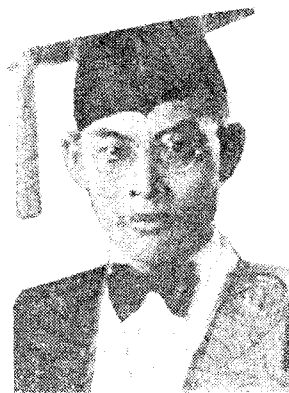
สูง ๑๕๐ เซนติ์ หน้าตักกว้าง ๑๐๐ เซนติ์

และ

รูปเจ้าคุณพระปัญญาพิศาลเถร (หนู จิตปณฺโณ)

พ. ต. ท. รอดวงษ์บรรเทาเขตพิทักษ์ คุณนายสุนภารเขตพิทักษ์ (น้องม รมยะรูป)

อุดม มิตรกุล

วิระ รมยะรูป

อุทัย อีสานุช

เสาวกมล ไชยะโก

เสาวภาศย์ รมยะรูป

ประวัติ

พระพุทธรูป “เสริมศาสดา”

พระภิกษุสามเณรวัดหอก่อง พร้อมด้วยทายกทายิกาชาวเมืองมหาชนะชัย ซึ่งมีพระครูไชยบดินทร์เป็นประธาน ได้ดำริทำการก่อสร้างอุโบสถขึ้นที่วัดหอก่องแห่งนี้ เพราะวัดนี้ยังไม่มีอุโบสถที่เป็นหลักฐานมานานแล้ว ได้นำความดำรินี้ ไปกราบเรียนเจ้าพระคุณเจ้าพระคุณท่านก็เห็นชอบด้วย และมีบัญชาให้เริ่มทำการก่อสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยทุนเรียไร โดยความอุปถัมภ์ของเจ้าพระคุณท่านตลอดมา บัดนี้การก่อสร้างอุโบสถหลังที่กล่าวถึงนี้ยังไม่เสร็จ ยังครึ่ง ๆ กว้าง ๆ เพราะขาดทุนทรัพย์อยู่มาก.

ขณะที่ทำการก่อสร้างอุโบสถยังไม่เสร็จนี้ เจ้าคุณพระโสภณปัญญาจารย์ (โสภโณ โสภม ป.๖) และพระภิกษุณีวัด สุคินทรโร น.ธ. เอก ดำนักวัดปทุมฉนวนราม พระนคร ซึ่งเป็นด้านศิษย์วัดหอก่อง ทั้งสองรูป บรรดาภอยาได้พระพุทธรูป ไปเป็นพระประธานประดิษฐานไว้ ณ อุโบสถแห่งนี้ คุณนายสุนทรเขตพิทักษ์ (น้อม) รณะรูป คุณอุดม มิตรกุด และคุณอุทัย ดีถานุช ได้เคยดำริจะหล่อพระพุทธรูปไว้ในพระพุทธรูศักดิ์นา เพื่อเป็นเครื่องอนุสรณ์และสักการบูชามานานแล้ว เมื่อมาได้ทราบความดำรินี้ของท่านทั้งสองดังกล่าวแล้ว ก็รับจะบริจาคทุนทรัพย์หล่อถวายตามความประสงค์ จึงได้ไปปรึกษา

หารหรือข้าพเจ้าอาจจะสมควรอย่างไร ข้าพเจ้าก็เห็นชอบด้วย เพราะ
วัดหอกลองนี้ เมื่อก่อสร้างอุโบสถเสร็จแล้ว ก็ควรจะมีพระพุทธรูป
ซึ่งมีพุทธลักษณะสวยงาม และใหญ่พอควร ประดิษฐานไว้เป็นพระ-
ประธานในอุโบสถ เพราะอุโบสถหลังที่กล่าวนี้ ก็เป็นอุโบสถขนาดใหญ่
พอควรอยู่แล้ว ทั้งคณะเจ้าภาพก็มีความเต็มเปี่ยมอยู่พร้อมแล้ว ที่จะ
ทำการหล่อส่งมอบตามความประสงค์

ข้าพเจ้า และคุณนายสุนทรเขตพิทักษ์ ซึ่งเป็นประธานคณะ
เจ้าภาพ ได้ไปกราบเรียนเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า เพื่อรับ
บัญชา เจ้าพระคุณท่านก็เห็นชอบ และมีบัญชาให้ดำเนินการหล่อ
ตามความประสงค์ของเจ้าภาพ ซึ่งบัญชาให้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อให้ดำเนินการทำพิธีหล่อต่อไป โดยเจ้าพระคุณท่านเป็นประธาน
กรรมการองค์อุปการะ ท่านเจ้าคุณพระมัญญาพิศาลเถร เจ้าอาวาส
รูปปัจจุบัน เป็นองค์อุปถัมภ์ คณะกรรมการผู้ดำเนินการหล่อ คือ

๑. เจ้าคุณพระญาณรัตติกาล วัดบรมนิวาส กรรมการที่ปรึกษา
๒. เจ้าคุณพระปริยัติเวที วัดป่าทุมวนาราม กรรมการดำเนินการ
๓. เจ้าคุณพระไศภมัญญาจารย์ „ กรรมการ
๔. พระครูไชยบาลบรรพชา วัดหอกลอง กรรมการ
๕. พระภิกษุณีวัตร วัดป่าทุมวนาราม „
๖. พ. ต. ท. หลวงสุนทรเขตพิทักษ์ เจ้าภาพ „
๗. คุณนายสุนทรเขตพิทักษ์ เจ้าภาพ „

คณะกรรมการ ได้มีมติให้ทำการหล่อจำลองรูปเทวองค์
พระพุทธรูปหลวงพ่อเด็ริม ซึ่งเป็นพระประธานประดิษฐานอยู่ในพระ
วิหารวัดป่าทุมนาราม พระนคร ให้เป็นรูปเหมือนคดอดกัฏทรวง
ลักษณะและต้นฐาน พระพุทธรูปองค์นี้ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญไปจากพระที่นั่งสุทไธ
สวรรคต ไปเป็นพระประธาน ในพระวิหารวัดป่าทุมนารามเมื่อ พ.ศ.
๒๔๐๐ ซึ่งทรงสร้างพระอารามนั้นเสร็จแล้ว พระเด็ริมองค์นี้ เดิมเป็น
พระพุทธรูปสำคัญองค์หนึ่ง อยู่ในนครเวียงจันทน์ สมเด็จพระบวรราช
เจ้ามหาศักดิพลเดช คราวเสด็จเป็นจอมพลไปปราบเวียงจันทน์เสร็จ
แล้ว จึงโปรดให้อัญเชิญไปพักไว้ที่วัดโพธิชัย ณ จังหวัดหนองคายพระ
บาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้อัญเชิญลงมาที่กรุงเทพฯ
ให้ประดิษฐานไว้บนพระแท่นเศวตฉัตรทองพระโรง ในพระที่นั่ง
สุทไธสวรรคต ครั้นถึงรัชกาลที่ ๔ เมื่อทรงสร้างวัดป่าทุมนาราม
เสร็จแล้ว จึงโปรดให้อัญเชิญไปเป็นพระประธานตั้งถาวรแล้ว.

ในคราวหล่อพระพุทธรูป เด็ริมศาลาองค์นี้ คณะเจ้าภาพมี
จิตต์ศรัทธาบริจาคทุนทรัพย์ หล่อรูปจำลองเจ้าพระคุณพระปัญญา
พิศาลเถร (หนู จิตฺตปิโย) อดีตเจ้าอาวาสวัดป่าทุมนาราม รูปที่ ๕
เทวองค์ท่านอีกรูปหนึ่ง เป็นเครื่องอนุสรณ์แก่มอญล้านช้างซึ่งทั่วไป
เวदानประดิษฐานอยู่ที่ชุกชีบนพระเจดีย์ ในวัดป่าทุมนาราม พระนคร
ด้านทิศตะวันออก.

พิธีหล่อรูปทรงดังรายงาน ได้เริ่มทำพิธีหล่อที่ศาลาการเปรียญ

ณ วัดป่าทมนาราม มิ่งานพืช ๒ วันคือ เริ่มงานวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗ ขน ๓๓ ค้า เดือน ๓ วันอังคาร เวลาตั้งแต่ ๑๖.๐๐ น. เศษ มการ เจริญพระพุทธมนต์ สวดพุทธานิเด้ก และนั่งปรกตลอดคืน รุ่งชน วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗ ขน ๓๔ ค้า เดือน ๓ วันพุธ ซึ่งเป็น วันมาฆบูชา เวลา ๖.๓๐ น. เริ่มพิธีเททองทง ๒ รูป เด้วจพิธีเวลา ๗.๓๐ น.

รูปที่หล่อทงต้องรายน คิดเต็มบริบูรณ์เพราะรูปเจ้าพระคุณ พระบัญญัติศักดิ์ เด้จนพระพุทธรูปไม่เต็มบริบูรณ์ คิดเต็มเพราะ วงพระพักตรเท่านั้น เด้จนนอกนั้นไม่เต็มองค์ ต้องทำพิธีหล่อออกครั้ง หนึ่ง จึงคิดเต็มบริบูรณ์ คราวหลังนี้ ไปเริ่มทำพิธีหล่อที่วัดไร่ บางระมาด จังหวัดชนบุรี เพราะใกล้กับโรงงานของนายช่าง ผู้รับ เหมมาทำการหล่อ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๔๘๗ วันแรม ๑๓ ค้า เดือน ๖ วันศุกร์ เริ่มเททองเวลา ๑๔.๐๐ น. เด้วจเวลา ๑๕.๐๐ น. เศษ ท่านที่ไปร่วมพิธีหล่อคราวนี้ ฝ่ายบรรพชิตคือ เจ้าคุณพระโศภณปัญญา- จารย์ ยังเป็นเปรียญอยู่ ๓ พระครูชโยมตบบริบาท ๓ พระครูฉิมดลสัตถิ์ (เบญจ) ๓ พระสมุห์จันทร์ ๓ พระอาจารย์หยิน ๓ พระอาจารย์ดี ๓ พระธีรปัญญา ยินดี ๓ พระนิเวศ ๓ พระสุวิเชฐฐี ๓ ฝ่ายเจ้าภาพคือ คุณอุตม มีตรกุต และคุณอุทัย ถัดานุช เด้จนนายช่างผู้ด้งเกิดการนี้ คือ นายบุญ อรรคพัฒน์ นายช่างผู้ทำการก่อร่างอุโบสถวัดหอแก้ว.

313

๒๑๔ 31218

๗ 372

๕

พระพุทธรูปองค์นี้ เมื่อทำการหล่อและขัดเสร็จแล้ว เจ้าพระคุณ
สมเด็จพระมหาจุฬารัตน์ ประธานพระนามถวายว่า “พระเสริมศาสดา”
เพราะทำการหล่อจำลองตามแบบพระพุทธรูปหล่อเพื่อเสริมดังกล่าว
แล้วข้างต้น

ทุนทรัพย์ที่บริจาคหล่อพระพุทธรูปองค์นี้ ๑๘.๐๐๐ บาทถ้วน, รูป
เจ้าพระคุณพระปัญญาพิศาลเถร ๖๐๐๐ บาทถ้วน, ค่าใช้จ่ายเครื่อง
อุปการณทำการหล่อ เช่นค่าถ่านหิน และอิฐก่อเตาเผาหุ่นเป็นต้น
๕๐๐๐ บาทเศษ, วัสดุที่บริจาคถวายของหมู่ ๘, ๒๗๐๐ บาท และเครื่อง
บูชา ๑ ชุด รวม ๑๔ ชั้น ๘๕๐ บาท จำหน่ายถวายเป็นเครื่องพุทธบูชา
พระประธานองค์นี้ รวมทั้งหารายเป็นเงิน ๓๓๖๕๐ บาท (สามหมื่น
สามพันหกกรวยห้าสิบบาทถ้วน)

รายชื่อคณะเจ้าภาพผู้บริจาคทรัพย์ในการหล่อ คือ: คุณยายนิ่ม
โหตระระไวศยะ ๑ พ. ต. ท. คุณหญิงสุนทรเชตพิทักษ์ (ยิ้ม) ร่มเยรูป ๑
คุณนายสุนทรเชตพิทักษ์ (น้อม) ร่มเยรูป ๑ คุณอุดม มีทรกุล ๑
คุณอุทัย ดัดานุช ๑ คุณวัระ ร่มเยรูป ๑ คุณนางเยาว์ ฤทธาง ๑
คุณเสาวภาคย์ ร่มเยรูป ๑ คุณเสาวคนธ์ ไชยะโท ๑ คุณประยงค์
อุสุพันธ์ ๑ คุณอำนาจ ร่มเยรูป ๑ คุณอรุณวรรณ หิรัญญมาตย์ ๑
คุณเสาวรส ทัพพะรังดี ๑ ท่านที่มีรายนามเหล่านี้ ถวายเต็มเป็นตระกูล
เดียวกันทั้งหมด.

คณะเจ้าภาพทั้งหมดนี้ ทิมจิตต์ศรัทธา ร่วมกันบริจาคทรัพย์

หุดพระพุทธรูปองค์นี้ และรูปเจ้าพระคุณพระปัญญาพิศาดเถรวไว้ใน
 พระพุทธศาสดา ขอน้อมอุทิศส่วนกุศลที่ได้บำเพ็ญทั้งหมด แก่
 บพพการชนผู้ล่วงลับไปแล้วทุกท่าน ขอมอบบุญหนุนหนุนนิกร ภูถัมภ์ค่าจ
 ทำอพรหม ยมยักษ และสัตว์นิกายทุกหมู่เหล่า ที่มีบุญญาและหา
 ด้บุญญาได้ก่ดี จงได้รับส่วนกุศลที่ท่านทั้งหลายได้อุทิศทุกถ้วนหน้า
 แต่จงเป็นผู้มีความดีชกาชบายจิตต์ ปราศจากเวรภัยในทั้งปวง

อนึ่ง ด้วยอานุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย และบุญกุศลที่ท่านทั้ง
 หลายนั่งได้บำเพ็ญตั้งตั้งได้แล้ว จงช่วยอภิบาลคุ้มครองบ้องปก
 คณะเจ้าภาพ ให้ปราศจากโรคาพาธภัยพิบัติ และอุปสรรคอันตรายทั้ง
 ปวง ขอให้สัมบูรณ์พุดผด เจริญด้วยธรรมาศศีลธรรมเจริญนานาประการ
 และจงเพียบพร้อมด้วยจตุรพิธพรทั้งดี คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ
 ศตอศกาดนิรันดร เทอญ ฯ

พระปริยัติเวที

วิศุภกมวาราม พระนคร

๕ เมษายน ๒๕๕๕

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย

หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร

ถนนพระสุเมรุ อำเภอพระนคร

นายพินิจ สุสังกรณ ผู้พิมพ์โฆษณา

พ.ศ. ๒๕๔๙